

Algemeen bestuur Groene Metropoolregio Arnhem-
Nijmegen

IBAN NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Datum
26 juni 2024

Onderwerp
Zienswijze gemeenteraad Renkum Regionale agenda 2025-2028

Beste bestuursleden,

Op 15 april 2024 hebben we de concept-Regionale agenda 2025-2028 van u ontvangen. In de begeleidende brief vraagt u ons of we ons herkennen in de (uitwerking van de) ambities en bijbehorende acties in concept-Regionale agenda. Ook nodigt u ons uit om een zienswijze naar voren te brengen. Onderstaand treft u onze reactie aan op de regionale opgaven waaruit de Regionale agenda bestaat en de conceptbegroting.

- **Reactie op de concept-Regionale agenda**

In de Regionale agenda wordt aangegeven dat er voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een nieuwe fase aanbreekt. Waar de afgelopen jaren in de regionale samenwerking vooral is gekeken naar onze gezamenlijke koers, wordt nu de aandacht verlegd naar de uitvoering. In reactie hierop willen we u het volgende meegeven:

- De regionale opgaven sluiten in grote lijnen aan bij onze ambities en beleidsdoelen, en zijn zodoende voor ons van meerwaarde. Wel willen we – nogmaals – meegeven dat de regionale opgaven vooral gericht moeten zijn op die doelen die we als individuele gemeente niet zelf kunnen realiseren.
- In het verlengde daarvan is het belangrijk dat de regio focus houdt – wat doet de Groene Metropoolregio wel en wat niet. Ook gelet op de financiële uitdagingen waar we als gemeenten op dit moment voor staan. We begrijpen dat het houden van focus niet alleen een opgave van de regio zelf is. Als regiogemeenten moeten we zelf ook kritisch zijn met het neerleggen van (nog meer) wensen bij de regio. Het helpt dan wel als de focus van de regio duidelijk is.

Verder willen we in zijn algemeenheid meegeven dat er belangrijke verschillen zijn geweest tussen de regionale opgaven wat betreft de inhoudelijke voorbereiding van de regionale agenda en in het verlengde daarvan ook de aansturing van de opgaven. We pleiten voor een meer gelijksoortige aanpak van de regionale opgaven.

Uw brief van
15 april 2024

Verzenddatum van deze brief *Uw kenmerk*
2024-GMDB-17
193764

Behandeld door

S.P.T. (Sjoerd) van der Meer
(026) 33 48 111
s.vander.meer@renkum.

Bijlage

Inhoudelijk willen we de volgende aandachtspunten meegeven ten aanzien van de regionale opgaven:

Opgave	Wat vinden we van de ambitie van de opgave en de voorgestelde aanpak?	Welke kanttekeningen/ opmerkingen/ suggesties geven we mee?
Groene Groeiregio	Beide onderdelen van de opgave - verbinden van de ruimtelijke opgaven en wonen in balans - sluiten goed aan bij de doelstellingen en ambities die we lokaal hebben.	Verbinden van ruimtelijke opgaven. Richt de aandacht op realisatie en uitvoering, de opgaven en vraagstukken zijn voor ons al goed in beeld. Focus op de gebiedsprogramma's (voor Renkum is dat de Veluwezoom), het spoorboekje voor bovenlokale opgaven. We moeten met de Veluwezoomgemeenten gezamenlijk prioriteren en blijven optrekken/ krachten bundelen, onder andere om te zorgen dat de randvoorwaarden op orde zijn - netcongestie, stikstof, mobiliteit, drinkwater etc.
Productieve regio	We kunnen ons vinden in de ambitie en de voorgestelde aanpak.	We onderschrijven de keuze dat The Economic Board de regie voert in het uitvoeren van de Human capital agenda. De focus wordt hierbij gelegd op de topsectoren health, hightech en energy. Tegelijkertijd zien we in de regio echter flinke tekorten binnen de arbeidsmarkt in sectoren zoals de zorg, horeca, onderwijs en overheid. Om ook deze tekorten op te lossen, is de triple helix-samenwerking van groot belang en zou hier regionaal aandacht voor moeten zijn.
Ontspannen regio	We kunnen ons vinden in de ambitie en de voorgestelde aanpak.	<ul style="list-style-type: none"> Het onderwerp <i>bruisende binnensteden, krachtige kernen</i> was ondergebracht bij de Ontspannen regio, maar is geen onderdeel meer van de Regionale agenda. We vinden een goede regionale samenwerking en afstemming wat betreft onze dorps- en winkelcentra echter wel belangrijk. Winkelen verandert en de leegstand in de centra neemt toe, terwijl de dorpscentra nog steeds van groot belang zijn voor een leefbaar en aantrekkelijk woon- en verblijfsklimaat. Een goede regionale afstemming blijft dan ook belangrijk om ervoor te zorgen dat de centra binnen de regio complementair aan elkaar worden in plaats van met elkaar concurreren. Vanwege ons groene karakter en de Airborne geschiedenis is recreatie en toerisme belangrijk voor onze gemeente. Een goede afstemming en samenwerking binnen de regio is daarom belangrijk. We zorgen op die manier voor een goede spreiding - in ruimte en tijd - van bezoekers en hierdoor vergroten we de aantrekkelijkheid van onze regio. Hier mag meer aandacht voor zijn in de regionale agenda
Verbonden regio	De opgave beperkt zich tot de standaardthema's bereikbaarheid, beter benutten, leefbaarheid en verkeersveiligheid, terwijl de	Het is aanbevelingswaardig om wat betreft de mobiliteitsaanpak te kiezen voor eerst aandacht voor lopen en fietsen, daarna voor het openbaar vervoer, vervolgens voor <i>Mobility as a Service</i> en

	<p>complexiteit van de hedendaagse mobiliteitsproblematiek meer vraagt dan dat. Het beeld van de traditionele benadering wordt bevestigd door de volgorde van de speerpunten. Het accent ligt eerst op de auto, dan op het openbaar vervoer en dan pas op langzaam verkeer. Dit staat haaks op de integrale benadering die met de ambities die met de opgave worden nagestreefd.</p>	<p>tot slot de privéauto. Graag worden we meegenomen in de ontwikkeling van een duurzaam stedelijk mobiliteitsplan (SUMP) en de eventuele consequenties hiervan voor gemeenten.</p>
Circulaire regio	<ul style="list-style-type: none"> • De ambitie om zuiniger en slimmer omgaan met energie, grondstoffen en producten onderschrijven we. • Renkum wil vooral een toekomstbestendige leefomgeving creëren voor huidige en toekomstige bewoners, ondernemers en bezoekers. We zien daarbij meerwaarde om zaken gezamenlijk aan te pakken, onderzoeksvragen te verdelen, te leren van ervaringen van andere gemeenten etc. 	<p>De uitdaging voor de Groene Metropoolregio is dat veel meer de verbinding wordt gezocht tussen de hoog-over abstracte uitspraken over de opgave in de regionale agenda en de alledaagse werkelijkheid waarin wij als gemeente onze inwoners, ondernemers en bezoekers willen faciliteren.</p>

- **Reactie op de conceptbegroting**

Uit de conceptbegroting blijkt dat de totale bijdrage aan de Groene Metropoolregio – voor het regiobureau en de regionale opgaven – in 2025 toeneemt met €0,46 ten opzichte van 2024. Hoewel we hier eerder om gevraagd hebben, wordt in de conceptbegroting niet concreet aangegeven wat de oorzaken zijn van de stijging van de inwonerbijdrage. Het enige dat wordt genoemd is dat de inwonerbijdrage stijgt door *onder andere* de inflatie en het stijgen van de Cao-lonen. Graag vernemen we specifiekere redenen voor de toename van de inwonerbijdrage.

Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds met €3 miljard naar beneden bijgesteld. Dat heeft grote gevolgen voor onze financiële positie en dus ook de dienstverlening aan onze inwoners. Net als alle gemeenten zijn we dan ook nadrukkelijk op zoek op welke manier we onze dienstverlening kunnen aanpassen, zodat we een structureel sluitende begroting hebben. Het betreft niet alleen dienstverlening die we als gemeente zelf verzorgen, maar ook die van onze verbonden partijen. Zo ook de Groene Metropoolregio. We vinden het een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ons als gemeente en de regio om de inkomstenterugval te accommoderen.

Hoewel in de concept-Regionale agenda wordt aangegeven dat door samen op te trekken met dezelfde mensen en middelen meer bereikt kan worden, wordt verder in het document en de conceptbegroting geen verwijzing gemaakt naar de aanstaande financiële uitdagingen van de gemeenten die samen de Groene Metropoolregio vormen.

Onderwerp

Zienswijze gemeenteraad Renkum Regionale agenda 2025-2028

Datum

26 juni 2024

Ons kenmerk

193764

Pagina

3 van 4

Gelet op bovengenoemde ontwikkelingen, vragen we u dan ook om bij de vaststelling van uw begroting voor 2025 en verder te bezien hoe de regio kan bijdragen aan het oplossen van ons gezamenlijk financieel probleem. We sluiten daarmee ook aan bij het signaal dat de wethouders financiën uit de regio Arnhem in december 2023 per brief aan onze gemeenschappelijke regelingen – inclusief dus de Groene Metropoolregio – hebben afgegeven.

Deels zal dit moeten gebeuren door in gezamenlijk overleg uw activiteiten anders uit te voeren dan wel te versoberen of verminderen. Daarnaast vragen we u in de begroting voorstellen te doen met betrekking tot:

- Welke inhoudelijke en/of bedrijfsvoering technische keuzes te maken zijn in uw dienstverlening/ werkzaamheden opdat het middelenbeslag wordt verminderd.
- Als uitgangspunt voor de indexatie voor 2025 exact aan te sluiten bij de loonprijsontwikkelingen die we als gemeente via het accres gecompenseerd krijgen. Op basis van de macro-economische verkenning (MEV) van het CPB komt dit voor 2025 neer op 4,18%.

Voor de indexering maakt u – net zoals de afgelopen jaren – gebruik van de Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (BRN) 2024. Dit komt voor 2025 neer op een indexatiepercentage van 6,54% ten opzichte van 2024. We vragen u om voor de indexatie een percentage toe te passen dat in lijn ligt met het bovengenoemde percentage dat gemeenten gecompenseerd krijgen via het accres.

- [Intentie wat betreft deelname aan de regionale opgaven](#)

Hoewel u niet expliciet van ons vraagt om een intentie uit te spreken voor deelname aan de regionale opgaven voor de periode 2025-2028, zijn we voornemens om in te tekenen op alle vijf de regionale opgaven. Uiteraard op voorbehoud van uw reactie op onze zienswijze en met een slag om de arm gelet op de financiële ontwikkelingen waar we als gemeente mee geconfronteerd worden.

Met vriendelijke groet,

DE RAAD VAN DE GEMEENTE RENKUM
de griffier,

de voorzitter,

dr. J. (Juil) Cornips

A.M.J. (Agnes) Schaap